

ДИМИТЪР ПЕЕВ
СКОК ПРЕЗ СМЪРТТА

chitanka.info

През втората половина на ХХІ век завърши победният марш на Човечеството из Слънчевата система. Гъста мрежа на много нива — от 300 до 35000 километра — обитавани и автоматични спътници кръжаха около родната планета. Броят на лунните поселения непрестанно се увеличаваше както по видимата, така и по невидимата страна и жителите на естествения ни спътник се изчисляваха с милиони. Марс успешно съперничеше на Луната по население и в градовете му, разположени от полюсите до екватора, живееха и работеха, правеха всичко възможно, за да култивират пустинната планета други милиони герои на Космоса. Човешкият крак успя да стъпи и на страшната Венера, но изследователските отряди все още проучваха тази планета от научните станции, които кръжаха около нея. Няколко мощни лаборатории, разположени на полюсите и в подслънчевата точка на Меркурий, изучаваха непрестанно дейността на Слънцето, на извора на живота за всички организми в Слънчевата система. Отдавна бяха построени множество станции по астероидите и десетките спътници на планетите-гиганти, в които учените изследваха Космоса и добиваха ценни суровини за своето съществуване и дейност, за нуждите на Земята. Но ето че дойде времето, когато тържествено бе открита и първата постоянна научна станция на ледения Плутон, достигната бе границата на Слънчевата система. И пред цялото многомилиардно човечество естествено възникна въпросът — а сега накъде? За първи път пред хората реално, осезаемо се разкри бездната на междузвездните простори. Щеше ли човечеството да набере сили да я прескочи?

Хората бяха свободни, хората бяха смели, хората бяха всесилни! Но никога досега в хилядолетната им история те не бяха се изправяли пред подобна грандиозна задача. Светлинният лъч, като се движи с най-голямата възможна в природата скорост, изминаваше разстоянието от Слънцето до края на Слънчевата система само за 6 часа. А до най-близката звезда той достигаше за 4 години и 3 месеца. И дори да изпратеха натам най-бързите си междупланетни ракети, пътуването щеше да продължи десетки хиляди години.

Пред тази перспектива хората можеха да наведат глава и да се откажат от мисълта да посетят далечните звездни светове. Те можеха и временно да отложат осъществяването на мечтата си. Ще изминат столетия, хилядолетия и науката, кой знае, може би ще предложи нови,

непознати засега средства за бързо преодоляване на галактичните простори. Но човечеството не бе свикнало нито да се отказва от мечтите си, нито да отлага осъществяването им. Защото само така, с дръзновение и смелост, то бе достигнало върховете на своето развитие. Проведен бе общочовешки референдум и бе взето решение — да се полети към звездите!

Задачата веднага постави многобройните си въпроси, най-важните от които бяха: накъде, кога, как и кой? А над тях светеше с яркочервена светлина въпросът — защо? Това беше въпросът на въпросите и все пак единствено на него беше лесно да се отговори. Надживяло собствените си слабости, които хилядолетия са спъвали развитието му, обединеното човечество най-сетне разполагаше и със знания и със сила, за да решава задачи от космически мащаби и лелееше съкровения блян да се превърне в галактична раса. И хората от края на ХХI век пожелаха и решиха да направят първата крачка по този стръмен и безкраен път.

И така, целта беше да се разселят по планетите на другите звезди. Но колкото и да бяха смели в копнежите си, хората трезво си даваха сметка какви препятствия стоят по пътя им, колко тежки етапи им предстои да преодолеят и колко далеч от тях е осъществяването на мечтата им. И въпреки това поеха задачата с решаването на въпроса — накъде?

Отговорът на този въпрос щеше да бъде улеснен, ако обитавахме някой район близо до центъра на Галактиката, където звездите са хиляди и милиони пъти по-нагъсто. Но за съжаление, Слънчевата система се намира в покрайнините на Галактиката и звездите край нея са много далечни и предлагат беден избор.

Разстоянието до най-близката, така наречената Проксима от съзвездието Центавър е „само“ 4,3 светлинни години. Но това е съвсем малка звездичка, която излъчва светлина и топлина 15000 пъти по-слабо от нашето Слънце и не би могла да стане огнище на живота.

Само две светлинни седмици по-далеч се намира чудната звездна двойка алфа от Центавър. Главната звезда А е почти двойник на нашето Слънце и би могла да породи и поддържа живот край себе си. Ако не беше другата, звездата В. Тя е малко по-малка и по-слаба от Слънцето. Но, както е известно, двойните звезди или не образуват планетни системи, или ако по някакво чудо се оформят, орбитите им

приличат на осморки, толкова се приближават до слънцето и се отдалечават от тях, че периодично сменящите се адска жегата и мъртвешки студ пречат да възникне и да съществува някакъв живот.

Следващите три звезди — на Бърнард, Волф №359 и HD 95735, намиращи се на разстояние от 6 до 8 светлинни години, са съвсем слабички светили, хиляди пъти по-немошни от Слънцето. В поредицата веднага след тях стои великият Сириус, най-ярката звезда на земния небосвод. Разстоянието до него е 8,7 светлинни години, но тази звезда свети 23 пъти по-силно от Слънцето и в изпепеляващите ѝ лъчи биха изгорели планетите около нея. Но освен това тя е и двойна, та планети не би могла да образува.

По-далеч от Сириус са звездите на Лайтен 726–8, на Рос №154 и пак на Рос №248. Те също са нищожни звездички, десетки хиляди пъти по-слаби от Слънцето. И едва десетата поред звезда Епсилон от съзвездието Еридан предлага сравнително по-благоприятни за живота условия. Тя свети само три пъти по-слабо от Слънцето, пък и е сама. Но, за съжаление, разстоянието до нея е 10 светлинни години и 9 светлинни месеца.

Какво да се прави! След като нямаше по-близка, по-подходяща звезда, трябваше да се опита с нея. Не за да се изпрати експедиция с хора, наложително беше предварително да се изясни има ли планети около тази звезда и съществуват ли на тях физически и химически условия за пораждането и развитието на живота. Но дори телескопите на гигантските лунни обсерватории, които изследваха Вселената във всички диапазони на космическите енергии, без да им пречи земната атмосфера, не можеха да отговорят на този въпрос.

Затова беше построен и първият фотонен звездолет „Разузнавач-1“. Цялата Слънчева система бе завладяна първоначално с химически, а после и с термоядрени ракети. Но за преодоляването на междувездените разстояния се наложи да бъде решена невъобразимо трудната техническа задача — да се построи кораб, използващ енергията на аниhilацията на веществата с антивеществото; да се построи двигателят; отражателят на фотоните; самият кораб. И резервоарите му да бъдат напълнени с антижелязо — вещество, което не съществува на Земята и трябва атом по атом да бъде изкуствено създадено. Материя, която не бива да се докосне до обикновеното вещество, защото мигом корабът ще се изпари, ще се превърне в

лъчения. Материя, която трябва да бъде пренасяна и съхранявана само в магнитни инсталации, но единствената, която може да предаде на кораба нужното ускорение.

„Разузнавач-1“ пое своя фантастично дълъг път в последните години на ХХІ век, в 2095 година. За два месеца той достигна крайцерската си скорост, като изразходва повече от половината от горивото си и изключи двигателя си. Корабът сякаш замря, сякаш увисна в междузвездното пространство и ако имаше кой да го наблюдава отблизо, по нищо не би познал, че той се носи със скорост 30000 км/сек. И така, по инерция, като някакво мъртво тяло, той летя цели 110 години, без да прати вест за себе си. Но макар и да бе изминало повече от столетие от изпращането му, човечеството не бе забравило своя междузвезден пратеник. По програмата му, като приближи звездата Епсилон, фотонният двигател щеше отново да се включи и за нови два месеца работа да погаси скоростта на кораба. Така, че той да навлезе в системата с необходимата минимална скорост и да се превърне в спътник на звездата. От този момент започваше изпълнението на задачата, за която бе изпратен „Разузнавач-1“. Той щеше внимателна да огледа с мощните си свръхчувствителни разнообразни средства за наблюдения пространството на милиарди километри около звездата. И ако откриеше някъде там планети, щеше да изпрати към тях научноизследователски сонди-лаборатории да ги огледат, да кацнат на повърхността им и да изследват там физическите и химическите условия.

В програмата на експедицията бяха предвидени две години за изследване на планетите. След това Централният кибернетичен мозък на звездолета щеше да обобщи събраната информация и по строго насочен към Земята лъч да я изпрати. Това трябваше да стане в 2207 година. На радиосигналите бяха нужни цели 11 години, за да достигнат Слънчевата система и затова от началото на 2218 година най-големите, най-чувствителните радиотелескопи на Луната прекъснаха всичките си останали програми и се насочиха към звездата Епсилон от съзвездието Еридан. За изминалите 123 години от отлитането на „Разузнавач-1“ можеше, въпреки взетите мерки, всичко да се случи — и някоя инсталация да излезе от строя, и самият кораб да е загинал. Вероятно беше звездолетът да не е открил никакви планети. А не беше изключена и най-фантастичната хипотеза и там да има разумни

същества. Но никой не разчиташе сериозно на този шанс — още при първия междузвезден полет до най-близката звезда да срещнем събрата по разум.

През 2218 година, в очакваното време, дойде съобщението. То беше много подробно и през седмица корабът го бе трикратно излъчил. Без да има нищо сензационно в него, то все пак вдъхна една надежда на хората. Планетна система около Епсилон съществуваше, макар и значително по-бедна. От четирите планети, които кръжаха около това жълто-оранжево слънце, двете външни приличаха на Уран и Нептун. Най-близката беше малък, обгорял къс вещество. Но втората планета заслужаваше усилията, които бяха направени за откриването ѝ. Съвсем малко по-малка от Земята, тя беше почти тъй богата на вода. И по температура ѝ приличаше — само дето навсякъде беше по-топло, като в пустинята Сахара. С две много съществени разлики: атмосферата ѝ бе лишена от кислород и се състоеше от 68% азот, 29% въглероден двуокис и 3% аргон и неон. И най-важното — там животът не се бе зародил. Продължителните, най-внимателни изследвания на сондите не бяха открили нито един бактерий, нито едно едноклетъчно. Това беше една планета, силно наподобяваща Земята от преди стотици милиони години, но на която животът не бе успял да се зароди. Дали нещо му бе попречило или просто възникването на живота бе някакво изключително явление, чудо, с което в Галактиката бе ощастлива само родната планета?

Звездолетът кръжеше около тази планета като неин изкуствен спътник и щеше да продължава да я изследва и периодично да изпраща сведения за наблюденията си. Планетата притежаваше гравитационно поле почти със същата сила като Земята. Това, че беше по-горещо се дължеше на „парниковия ефект“, на прекалено многото въглероден двуокис, който не позволяваше лъчите от нагрятата повърхност да се излъчват обратно в космическото пространство. Ако този газ се превърне в кислород, климатът ще се смекчи, ще стане прохладен. И най-важното — имаше вода! В изобилие вода, без която животът бе невъзможен!

След като бе организирано обсъждането, в което взеха участие всички хора от Земята и планетите на Слънчевата система, се реши да се изпрати голям звездолет с двеста души екипаж, който да се посели на планетата и да я направи годна за обитаване от хората. Ако тази

задача бъде успешно решена, човечеството щеше да са сдобие с първата си голяма и удобна база по пътя му към овладяването на Галактиката.

Но едно е да изпратиш до далечната звезда кораб с кибернетични автомати и съвсем друго — звездолет с хора. Максималната скорост, която фотонният двигател можеше да придаде на кораба, беше 30000 км/сек. Чудовищна за земните понятия, ненужно висока за междупланетните пътувания, но недостатъчна за преодоляване на междузвездните разстояния. При тази скорост отиването и връщането щеше да продължи 220 години. Но дори и на тази цена експедицията не можеше да бъде осъществена. Защото тогава корабът трябваше да понесе гориво за четири ускорения от нула до 30000 км/сек и обратно. Два пъти за излитане от Луната и от планетата край Епсилон и два пъти за намаляването на скоростта при пристигането в системата на Епсилон и в Слънчевата система. А с този няколкократно по-голям товар корабът не би могъл да достигне дори тази скорост и пътуването се удължаваше с още много стотици години.

Затова бе решено звездолетът да пътува само в едната посока без завръщане на Земята. Затова бе изпратен разузнавачът, за да провери има ли смисъл да се изпратят завинаги хората, има ли някакъв шанс те да преживеят там. Затова човечеството изчака цели 125 години!

Но дори и в едната посока пътешествието щеше да продължи 110 години, срок, който никой човек не би издържал затворен в корабните помещения. Въпреки дълголетието, на което са радваха хората от XXIII век, все пак какъв смисъл имаше там да пристигнат 130–140 годишни старци. Та нали пред тях стоеше задачата да изградят един нов свят, да създадат и отгледат живот на мъртвата планета. И ако науката на третото хилядолетие не бе открила тайните на анабиозата, въпреки всичко изпращането на хора до звездите щеше да се забави още много столетия, докато техниката създадеше кораби със скорост близка до тази на светлината или пък науката откриеше някакви нови, неподозирани начини за мигновено преодоляване на пространството.

Ето защо звездолетът „Хелиос“ излетя от главния лунен космодрум с двеста души, а всъщност с двеста трупа — сто млади мъже и сто млади жени, избрани измежду милиардите доброволци, чиито тела, дълбоко хибернетизирани, бяха положени в утробата на

кораба. В тях бе изгаснал пламъкът на живота. Останала бе само искрица да мъждука, грижовно наблюдавана и поддържана от всезнаещия и всемогещ кибернетичен мозък на звездолета.

И така „Хелиос“ набра за два месеца скорост от 30000 км/сек. и се понесе тъмен и привидно мъртъв към далечната си цел. Външно той не се различаваше от предшественика си „Разузнавач-1“, макар че излиташе цели 125 години по-късно. Че бе значително по-голям, не можеше да се разбере — в космическата пустош нямаше с какво да бъде сравнен. Че беше много по-съвършен, външно не личеше, а това, че носеше двеста души, скрити дълбоко в трюмовете му, сега нямаше значение. Огромното черно кълбо летеше безшумно из Космоса и всеки би го взел за мъртво. Но то, макар и затаено, бе по-живо от най-живото. Вечно будният кибернетичен мозък следеше работата на всички апарати и инсталации, на всички наблюдателни и изпълнителни инструменти, готов да открие всеки опасен метеорит и с лазерните си лъчи да го унищожи на десетки хиляди километри. Така, докато хората бяха потънали в привидната си смърт, кибернетичният мозък бдеше всяка хилядна от секундата сто и десет години непрестанно!

Не един от избраните астронавти, влизайки в инсталацията „Вита минима“, където от нормален жив човек щяха да го превърнат в жив труп, преди да отнесат тялото му в кораба на Луната, се питаше дали не е настъпил моментът на неговата смърт. Дали организмът му ще издържи 110 години в това ненормално състояние? Още никой на Земята не бе го изпробван толкова дълго! Ще се събуди ли някога, няма ли антивеществото да избухне по пътя? Няма ли гигантски метеорит да удари фотонния звездолет? Няма ли да се повреди антибиотичната инсталация? И дали там някъде, като се събуди, вече 140 годишен, ще намери възможности, ще има сили и желание да твори нов живот?

При анализирането на всевъзможните опасности, които грозяха звездолета с хората, във Висшия съвет по астронавтика бе обсъдена и една странна хипотеза, която бе оценена като крайно невероятна, но не и невъзможна.

Две години след като „Разузнавач-1“ достигна планетната система на Епсилон, той предаде, че планетата, на която хората избързаха да дадат името Неогей („Нова Земя“), е напълно мъртва. Но можеше ли човечеството да бъде абсолютно сигурно в това? Не

съществуваше ли макар и минимална възможност това съобщение да е фалшиво?

Централният кибернетичен мозък на „Разузнавач-1“ не можеше нито да сгреша, нито да излъже. Но не беше ли възможно той да бъде измамен? От кого?

Известно бе, че звездата Епсилон е около милиард години по-стара от Слънцето. Съответно и планетната система можеше да бъде по-стара. И ако допуснем все пак, въпреки съобщението, че на планетата Неогей се бе зародил живот, че този живот бе създал разумни същества, твърде вероятно бе тяхната цивилизация да е изпреварила нашата с много милиони години. Ако това беше така, можеше да се допусне, че жителите на Неогей бяха открили „Разузнавач-1“, много преди той да навлезе в системата им и бяха проследили преди всичко действията му при изследването на тяхната планета. Те можеха да заловят всяка сонда, всяка самоходна лаборатория, изпратени от звездолета и така да обработят излъчената информация, че Централният кибернетичен мозък да състави полученото от Земята съобщение. Възможен беше и друг още по-смел вариант. При пристигането на звездолета те да са го завладели и изучили, да са разчели всичките му задачи, да са разшифروвали всичките му тайни и след това вече те, а не кибернетичният мозък, да са съставили и изпратили съобщението.

Съгласно тази странна хипотеза, Неогей се населяваше от разумни същества, достигнали равнището на нашата цивилизация или (още по-вероятно) много по-високо развити от нас. Защо тогава те не известиха за своето съществуване? Защо не изпратиха послание до събратята си от Земята?

Може би те отбягват контактите с други звездни цивилизации или специално не искаха да установят връзки с човечеството? Но тогава те щяха да изпратят съобщение, че около Епсилон няма планети, или ако има, те не само са мъртви, но са и абсолютно непригодни за живот. Това е толкова вероятно, че хората щяха да повярват, нямаше да изпратят втора експедиция към Епсилон и щяха да насочат експанзията си към други звезди. Защото съобщението означаваше, че макар и на Неогей все още да няма живот, то планетата предлага благоприятни условия за посаждането и развитието му. Та не беше ли това една мълчалива, неизказана, но достатъчно красноречива

покана за посещаване на този свят? Не означаваше ли тази покана: видяхме техниката ви, изкуствените ви помощници. Сега желаем и вас самите да видим, създателите на този звездолет, на този кибернетичен мозък. Да ви видим, да ви изучим, да ви победим и завладеем!

Не беше ли негласната покана един скрит капан! Да, мъдрото, толкова препатило човечество не можеше да остави без внимание и тази възможност. Затова звездолетът „Хелиос“ бе така конструиран, че никаква земна или космическа сила не можеше да го отвори отвън, не можеше да проникне в него. Свръхмощните му унищожителни средства бяха готови всеки миг да превърнат в газове и лъчения всяко тяло, приближило се на опасно разстояние до кораба — било то микроскопичен метеорит или гигантски чужд звездолет!

Колкото и страшна, като бездънна черна пропаст, да изглеждаше тази 110 годишна смърт, за всеки един от хората субективно тя продължи по-малко от един обикновен сън. Заспиваш на манипулационната маса в института „Вита минима“ и... „след миг“ се събуждаш някъде. Тялото си още не чувствуваш, очите ти са затворени, ушите — глухи. Първо се пробужда съзнанието ти. Още нямаш тяло, но вече съзнаваш кой си. А след това и къде си. Остава да разбереш какво се е случило с теб. Дали сега над главата ти не се е надвесило някое страшилище от този свят? Дали си още в кристалната си биокамера или вече са те пренесли в лабораторията за изследване на космически пришълци? Остава да отвориш очи и ще разбереш. Но не можеш, пък и малко те е страх...

Процедурата по възстановяването на тялото започна с магнитните импулси за стимулиране на нервната система. Лекият ултразвуков масаж на мускулите бе последван от струйно обливане на тялото с ароматизиран въздух. И когато човекът направи първите си дълбоки вдишвания и издишвания — сигурни симптоми, че организмът се приспособява към нормалното си функциониране и че в дробовете започва да навлиза онази смес от ободряващи вещества, която, достигайки всяка клетка, щеше да събуди за живот отделните органи. През това време, следвайки своята програма, автоматът започна да раздвижва поотделно всяка група мускули, всяка става. А човекът, вече дошъл напълно в съзнание, съзерцаваше гълъбовосивия таван на кабината си, потънал в блаженството от всевъзможните процедури, които се извършваха с тялото му. Но най-много радост му

носеше мисълта, изпълнила цялото му съзнание, че е жив, че междузвездната бездна е преодоляна, че безкрайното пътуване е минало и че е само на тридесет години, въпреки че от раждането му са изминали цели 140 години!

Постепенно, неусетно стимулиращата газова смес, която той вдишваше, се трансформираше в обикновен свеж, прохладен въздух с лек аромат на огряна от слънцето борова гора. Системата за раздвижване „Динамо“ освободи крайниците му, биотоковите команди заглъхнаха и капакът на кристалния анабиотичен ковчег се измести. Това беше последният знак, че процедурите по събуждането и съживяването на тялото са завършили и че той трябва да отиде в психолобораторията, за да бъдат там изпробвани неговите интелектуални, волеви и емоционални качества. Там кибернетичният экзаминатор щеше да тестира мозъка му, да провери дали за 140-те години мнима смърт някои дялове или центрове на нервната система не бяха увредени.

Човекът стана от ложето си и ако не бяха проскърцали някои стави, можеше да си помисли, че тук бе лежал само една нощ, а не повече от столетие. Направи няколко енергични движения с ръце, с крака и глава, сякаш искаше още веднъж да се увери, че е цял и невредим и се запъти към командната зала. Пред него се обливаха в светлина коридорите, самата зала. Щом влезе, светнаха всички екрани, индикатори, командни клавиатури. След сто и десет години мрак те с обилната си светлина приветствуваха господарите си, събудили се от вековния си сън за нов живот и за нови подвизи.

Човекът застана пред пулта, посегна, но задържа за миг ръката си, поколеба се смутен от мисълта какво ще се разкрие пред него. Но натисна решително белия клавиш. И в същия миг млечнобялата стена сякаш се разтвори, превърна се в черно небе, на което сред ярките звезди сияеше невиджано, непознато на човешките очи ослепително, жълто-оранжево слънце. Това беше Епсилон от съзвездието Еридан, звездата, която занапред щяха да назоват Нашето Слънце, звездата, която щяха да пишат с голяма буква. Защото от днес нататък това щеше да бъде тяхното слънце.

Той задвижи леко командното лостче и огненото светило заплава по екрана, изчезна в долния му край, сякаш залезе. Заплаваха безброй звезди по небосвода, докато се появи гигантско лъскаво кълбо, цяло

обкичено сякаш с големи и малки късове памук. През тях, между тях надзъртаха петна жълто-кафява земя, блестяха водни повърхности. Кълбото почти изпълваше екрана. Така изглеждаше от 3200 км Неогей, планетата, на която те трябваше да се поселят. Новата Земя, на която трябваше да вдъхнат живот. В този момент в салона започнаха да навлизат все нови и нови астронавти. Но и дълго след като помещението се изпълни с хора, никой не се реши да пророни нито дума. Всички се любуваха на новата си планета, щастливи, че са прескочили смъртта, горди с ролята, която човечеството им бе отредила — като боговете да създадат тук нов живот, първата галактична колония на земните хора.

Сто двадесет и пет години бяха изминали, откакто „Разузнавач-1“ откри Неогей. Срок много дълъг, но той не бе изтекъл напразно. Докато съобщенията за откритията бяха летели към Земята, докато „Хелиос“ бе пътувал насам, докато хората бяха спали мъртвешкия си сън, първият звездолет не бе „спал“, а бе изучавал всестранно и най-подробно планетата. Установил бе напълно физико-химическите условия на повърхността ѝ, релефа на сушата и на моретата и бе съставил подробни карти. Така че още преди да бъде изпратено последното послание до Земята, сведенията за Неогей бяха почти тъй точни и изчерпателни, както и тези за старата родна планета.

Но Главният кибернетичен мозък на звездолета беше не само отличен физик, химик, геолог и географ. В гигантската му кристална памет бяха записани и всички познания по биология, по ботаника и зоология, с които земната наука от края на ХХІ век разполагаше. И след като завършиха проучванията, дойде времето и да действа, да приложи на практика биологичните си знания.

Планетата беше стара, с около един милиард години по-стара от Земята. И въпреки че на повърхността ѝ имаше благоприятни климатични условия, въпреки че почти половината бе покрита с вода, за изминалите повече от пет милиарда години от окончателното ѝ оформяне, на нея не бе се зародил дори най-примитивен живот. Това беше, макар и първо по рода си, но вече блестящо доказателство, че не е достатъчно да съществуват благоприятни физико-химически условия, за да възникне живот. Доказателство, че е нужно и нещо друго, може би сляп случай, шанс, който на милиард възможности

само веднъж се осъществява. Или... намесата на вече съществуващ в Галактиката високоорганизиран живот, на разумни същества.

Когато „Разузнавач-1“ полетя към Епсилон, не се знаеше дали около тази заведа има планети и какви са условията на тях. И все пак, за всеки случай, звездолетът бе снабден с богата биотека — голям набор от биологически материали: вируси, едноклетъчни, примитивни растителни и животински организми. Без да чака пристигането на хората, Главният кибернетичен мозък трябваше, ако намери подходящи условия за това, да опита по свой избор да посади живот на някоя от откритите планети. Но при изричното условие — само ако тя е абсолютно мъртва, ако на нея няма никакви форми на живот.

Като на стара планета, тектоничните процеси на Неогей отдавна бяха затихнали, действащи вулкани и земетресения нямаше, нови планини не се образуваха. Ерозията до голяма степен бе размила високите планини и сега сушата представляваше гигантски терасовидни каменни и пясъчни плата. Моретата и океаните бяха значително по-плитки от земните, а водите им бяха наситени с много различни соли и минерални вещества. От биологична гледна точка това беше един топличък хранителен бульон. Но нямаше кой да го „изпие“!

Спуснатите от „Разузнавач-1“ вертолети взеха проби от езерата, моретата и океаните и в тях бяха посадени биологични култури, за които Главният кибернетичен мозък реши, че има изгледи да се развият на тази планета. И онези от тях, които успешно се размножаваха в новата среда, бяха свалени на Неогей и разпръснати по множеството водни басейни.

Известно е, че потомството на един-единствен бактерий е в състояние само за 108 часа да достигна 10^{36} (милиард по милиард по милиард милиарди) екземпляра и да запълни Световния океан. Разбира се, при условия, че съществуват достатъчно хранителни вещества, благоприятен климат и липсват врагове. А точно тези три условия бяха на Неогей. И на разположение имаше не 108 часа, а повече от 108 години. Затова за невероятно кратки срокове, които още веднъж доказваха фантастичните възможности на живата материя, всички водни басейни на планетата се изпълниха с живот — с растителен и животински планктон, с различни синьозелени и други водорасли. Дотук стигаха възможностите на биотеката на „Разузнавач-1“. Той не

носеше, нито можеше да създаде по-висши животни, които да изядат този океан от храна. А и сушата оставаше пустинна, безжизнена. И все пак този гигантски експеримент не беше нито самоцелен, нито безрезултатен. Фотосинтезиращите организми успяха за стоте години, след като изпълниха океаните и моретата, да преобразят атмосферата на планетата. Усвояването на 1 тон въглерод е съпроводено с освобождаването на 2,7 тона кислород. И сега, когато вторият звездолет „Хелиос“ застана на стационарна орбита на 32000 км над планетата, атмосферата на Неогея беше вече богата на кислород. Този животворен газ беше достатъчен за дишането на хората и те, след като се поселеха на планетата, щяха да се движат свободно по повърхността и без космически скафандри и газови маски.

Но извършената фотосинтезираща работа на планктона имаше още една благоприятна последица. Въглеродният двуокис на атмосферата бе дотолкова намален, че почти бе изчезнал парниковият ефект. Сега топлините, инфрачервените лъчи на нагрятата от звездата повърхност на планетата не се задържаха от въглеродния двуокис на атмосферата, а свободно се излъчваха обратно в космическото пространство. Поради това средната температура на планетата се бе понижила до поносимо топла. А в полярните области тя бе спаднала дори до тази на средиземноморския климат.

Ето, това бяха свършили кибернетичните автомати на първия звездолет, чакайки пристигането на хората.

Измина почти месец, докато всички хора в „Хермес“ се адаптираха напълно към новата обстановка и се запознаха с цялата информация, която „Разузнавач-1“ бе събрал за новия свят, в който занапред щяха да живеят. Няколко групи се спуснаха вече на планетата, за да изберат място за поселението. Решено беше то да бъде построено на големия остров, разположен на Южния полюс. Той представляваше обширно плато, обкръжено почти от всички страни от ниски планински ридове. В центъра му имаше просторен солен водоем, който с еднакъв успех можеше да бъде наречен голямо езеро или малко море. А в езерото се вливаха три пълноводни реки. Край устието на една от тях бе решено да кацне звездолетът.

Още на Земята бе замислено, че ако бъда открита планета с благоприятни условия за живот, звездолетът ще бъде свален на нейната повърхност. За това имаше много съображения.

Преди всичко той повече не беше нужен в Космоса, тъй като при междузвездното прелитане бе изразходвал всичкото си антивещество, а тук нямаше кой да го произведе. „Хелиос“ беше вече безполезен като звездолет, но все още можеше да служи отлично на хората. Преди всичко той беше един абсолютно непревземаем, защитен от всички възможни опасности дом. И то дом, обзаведен с всякакви удобства за живеене, за научноизследователска работа, за производство. А най-важното все пак беше, че корабът разполагаше с мощна термоядрена електроцентрала. Тя запазваше с енергия спомагателните реактори за междупланетни полети и сега щеше да снабдява поселението изобилно с електрически ток. За работата ѝ беше необходим само тежък водород, деутерий, а този изотоп се съдържаеше в неограничени количества във водата на планетата.

Последното поред, но не и по важност съображение да бъде избран островът на Южния полюс беше, че в планинските вериги, които го обграждаха, бяха открити руди на почти всички метали и много други ценни изкопаеми. Затова щом звездолетът кацна близо до устието на една от реките, първата група от хора и роботи се отправи към планините. И скоро те понесоха към кораба необходимите суровини, от които малкият универсален завод на звездолета започна да произвежда всички видове кибернетично управляеми автомати, нужни на хората. И постепенно тяхната дейност се разрастваше лавинообразно — донесените от Земята работи изкопаха и пренесоха рудата, от която бяха създадени следващите автомати — по-големи, по-мощни, специализирани за новите задачи. С помощта на второто поколение работи бе значително увеличен добивът на суровини и недалеч от кораба бе построен голям универсален автоматичен завод, който беше вече в състояние да произведе всяка машина и съоръжение, което бе необходимо, но още дълго време главната му продукция бяха големи и малки многоцелеви и тясно специализирани работи. Така край звездолета се разположи мирна, но страшна със своите възможности армия от работи, готова да изпълни всяка задача на хората, способна да преобрази планетата.

Голямото езеро, както и всички останали морета и океани на планетата гъмжаха от живот. Микроскопичните растения и животни на планктона бяха превърнали на стотици метри дълбочина някога мъртвите води в жив бульон, а гъстите водораслови гори се люлееха

навсякъде по плитчините край бреговете. Но сушата, половината повърхност на планетата, си оставаше мъртва — мрачна пустиня от скали и пясъци, без нито една тревичка, без едно животинче. Нито насекоми бръмчаха, нито птици пееха на еднообразните скучни равнини. И сушата щеше да остане все така безжизнена, докато от микроорганизмите на планктона и другите едноклетъчни, от водораслите се развиеха по-сложни многоклетъчни, докато те образуват скелети и нервни системи. За тази цел на земната еволюция са били необходими няколко милиарда години. Да, толкова е трябвало да чака сушата, докато водораслите и другите морски растения са се превърнали в хвощове и папрати, във всевъзможни треви, храсти и гори. Милиарди години са изминали, докато първите риби са изпъзели мъчително от водата на сушата, за да се превърнат за нови стотици милиони години в земноводни, във влечуги, в бозайници и накрая, някои от тях, в... хора! И тези хора сега бяха прелетели от своята планета, за да създадат тук, на Неогей, една еволюция по свое желание. Еволюция милиони пъти по-бърза и по-ефективна, еволюция, която без мъчителни търсения и слепи опити води направо към целта — да служи за благо на човека!

Звездолетът носеше ограничен запас от разнообразни храни. Но хората от третото хилядолетие знаеха как да произвеждат всичко необходимо за живота навсякъде, където се намираха. И на мъртвата Луна, и на огнения Меркурий, и на ледения Титан космонавтите се изхранваха от продуктите, които сами си произвеждаха на място. А на Неогей, където имаше тъй благоприятни възможности, това не беше никакъв проблем.

Първото нещо, което роботите построиха, бяха две гигантски оранжерии от метал и кристално стъкло. Всяка от тях заемаше площ от по сто декара и беше разделена на множество сектори с различни климатични условия. Вода и електроенергия имаше в изобилие. Единственото, което липсваше, беше почвата. Планетата можеше да предложи само камъни и пясък. Но това, което природата бе отказала на хората, го дадоха науката и техниката. Новопостроеният химически завод смля в мелниците си камъните, прибави им всички химически вещества, които съдържаха земните почви, и насади в тях необходимите микроорганизми. Така бе изработена почва, на която би завидял всеки градинар. С нея застлаха двете оранжерии. След това

там посадиха семената на разнообразни зеленчуци и плодове, които носеха. И скоро започнаха да събират богати реколти, като от този момент на трапезата на хората никога не липсваха пресни храни.

Втората оранжерия беше предназначена за разсадник и там се отглеждаха тревите и растенията, дърветата, които в бъдеще трябваше да покрият сушата. Опитът на първо време щеше да се проведе само на полярния остров. И докато младите фиданки набираха в оранжерията сили, специалните автоматично действащи машини подготвиха сред скалите и пясъците гнезда, пълнеха ги с изкуствена почва, строяха напоителните съоръжения. А хората само планираха мелиоративните начинания, програмираха агророботите и се радваха на работата им.

Имаше на какво да се любуват. Скоро около славния звездолет, успешно преборил се с космическите стихии, зазеленяха тучни ливади, избуяха храсти и млади горички. Дръвчетата превиваха стъбълца пред бурните ветрове, но устояваха на чуждата стихия и растяха, растяха!

„Хелиос“ бе пренесъл на Неогей двеста души. Те не бяха специалисти по звездоплаване, защото това не беше нужно. Главният кибернетичен мозък на кораба отлично можеше да се справи с всяка космична задача, да кацне или да излети от всяко небесно тяло, да прелети всякакви разстояния, докато не се изчерпят запасите му. По плана на експедицията хората трябваше да култивират чуждата планета, да посеят и укрепят живота на нея. Ето защо сега едната трета се занимаваше с производството на работи, машини и технически съоръжения. Втората третина се зае със създаването на тукашната флора. А третата трябваше да реши най-трудната задача — да отгледа фауната във водата и на сушата.

Това, че из океаните и моретата плаваше трилиони тонове планктон, че милиони квадратни километри от континенталния шелф бяха гъсто покрити с водорасли, не беше достатъчно за хората. Тези морски организми бяха решили само едната задача — бяха преобразували въглеродния двуокис на атмосферата в кислород и бяха смекчили климата. Сега те трябваше да изпълнят и втората си задача — да послужат за храна на водните животни, които носеше корабът.

По-точно ще бъде да се каже, че в биотеката на звездолета се съхраняваха в анабиотично състояние не животни, а само техните зародиши. И зоолозите се заеха с тях. В лабораторни условия, в аквариумите те отгледаха най-напред няколко десетки вида

растителноядни риби, които се хранеха с планктон или водорасли. Като, разбира се, подбраха не само най-вкусните видове, но и тези, които растяха най-бързо при изобилие на храна. А храна тук имаше в невероятно изобилие!

Дойде щастливият ден, когато тържествено бе пуснато в езерото първото ято дребни, но вече напълно самостоятелни рибки. Да ги пазят от врагове нямаше нужда. Такива тук просто не съществуваха. Засега! Пожелаха им само „Добър апетит!“

И така, всеки ден в езерото хвърляха все нови и нови партиди рибки. Не мина много време и най-запалените рибари уловиха няколко едри екземпляра. Първият улов не стигна наистина за цялата колония, но как се пържат в тиганите, минаха да видят всички.

Когато експертите се убедиха, че рибните стада са израсли достатъчно, започна не само редовният риболов, но и отглеждането на хищните риби, които бяха хвърлени в езерото сами да се изхранват и да разнообразяват менюто на хората. Така река подир река, езеро подир езеро, море подир море от малките към големите, докато стигнаха до океаните, хората поселяваха в богатите на планктон и водорасли води първо растителноядни, а после и хищни речни и морски животни. Спусъкът на живота бе дръпнат и отгук нататък поне във водата нямаше защо да се безпокоят за развитието му.

Специалният завод за богата, плодородна почва работеше с все сила и произвеждаше всеки ден хиляди тонове. Армията на автоматите, които копаеха гнездата, прокараха напоителни канали, пренасяха почвата, сеяха нивите и засаждаха дърветата, с всеки ден се увеличаваше. Не мина година, целият остров зазеленя и агророботите трябваше да бъдат пренесени на най-близкия континент. Там имаше предостатъчно поле за работа, там те щяха да се подвизават десетки години.

Най-просто и най-лесно бяха отгледани птиците. Яйцата им бяха изведени от анабиотичното състояние и вложени в инкубатора. И скоро птицефермата се изпълни с пиленца на най-вкусни домашни птици. А избуялите през това време ниви раждаха много повече зърно, отколкото е нужно за изхранването на хората и на домашните животни.

Дойде ред да бъде опразнен и последният дял на биотеката — секторът на бозайниците. От богатия набор избраха на първо време само зародиши на крави и свине. За биолозите не беше проблем да

отглеждат в лабораториите си от зародишите малки теленца и прасенца. И след като те се „родиха“, прекараха само седмица във вивариума, преди да ги пуснат да тичат на отреденото им поле.

Да — и рибите и нивите, и птиците и зеленчуците, и кравите с прасетата и плодовите дървета бяха нужни за изхранването на хората. За изхранването на тези, които бяха пристигнали с „Хелиос“, на всички други, които през следващите векове щяха да прелетят от Земята, на техните деца, внуци и всички поколения, които щяха да се родят на Неогейя.

Едва когато беше решена тази най-важна задача, хората си позволиха да дадат живот и на тримата си най-близки приятели сред животинския свят — на кучето, на коня и на делфина. Защото човекът можеше да се почувствува истински у дома си само когато, яхнал любимия си кон, следван от вярното си куче, след като е препускал из тучните поляни, излезе на скалистия бряг да се полюбува как гонят рибните пасажи, как скачат сред вълните игривите делфини.

И едва тогава хората изпратиха чрез ретранслатора на „Разузнавач-1“ космическия си призив до далечната родна планета, до Земята:

— Елате, сестри и братя, елате да се трудим заедно, да творим живота и да се радваме на творението си. Неогейя ви очаква!

Очеркът е публикуван в списание „Космос“, броеве 8 и 9 от 1979

г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.